

Kannattavuus selvitys vuodelta 2010

Talonrakennus, Tuoteteollisuus

Rakennusteollisuus RT ry

KANNATTAVUUSSELVITYS VUODELTA 2010

Sisällysluettelo

TALONRAKENNUS

1	Selvitykseen osallistuneet yritykset ja tutkimusmetodi	3
2	Kannattavuuskehitys	3
3	Tulosennuste vuosille 2011 ja 2012	5
	Liikevaihdolla painotettujen tunnuslukujen kehitys viime vuosina	6

Kuvat

1	Talonrakennusyrietysten käyttökate ja tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja.....	7
2	Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja, hajonta yrityskoon mukaan vuonna 2010.....	7
3	Talonrakennusyrietysten sijoitetun pääoman tuotto prosentti	8
4	Talonrakennusyrietysten omavaraisuusprosentti	8
5	Nettorahoituskulujen osuus laskutuksesta	9
6	Jalostusarvo per henkilö ja henkilöstökulut/henkilö.....	9

Liitteet

1	Mukana olevat yritykset.....	10
2	Tunnuslukukaavat	12
3	Yritystaloudelliset tunnusluvut (yritykset yhteensä)	14
	Oikaistu tuloslaskelma ja tase (yritykset yhteensä)	15
	Yritystaloudelliset tunnusluvut (yritykset kokoluokittain).....	16
	Yritystaloudelliset tunnusluvut (pienet yritykset lv < 10 milj. euroa)	17
	Yritystaloudelliset tunnusluvut (keskisuuret yritykset lv 10–50 milj. euroa)	18
	Yritystaloudelliset tunnusluvut (suuret yritykset lv > 50 milj. euroa)	19
	Yritystaloudelliset tunnusluvut (yritykset yhteensä)	20
	Oikaistu tuloslaskelma ja tase (yritykset kokoluokittain).....	21

TUOTETEOLLISUUS

1	Selvityksen tausta ja tavoitteet	22
2	Lähdeaineisto, tuloslaskelmakaava ja tunnusluvut	22
	2.1 Aineiston kuvaus ja kattavuus	22
	2.2 Tuloslaskelmakaava	22
	2.3 Tunnusluvut	23
3	Kannattavuuskyselyn tulokset	23
	3.1 Koko aineisto	23
	3.2 Perusmateriaaliteollisuus (ryhmä 10).....	24
	3.3 Betonteollisuus (ryhmä 20)	25
	3.4 Puutuoteteollisuus (ryhmä 30)	25

Kuvat

1	Tuoteteollisuuden kannattavuus.....	26
2	Tuoteteollisuuden käyttökate, % liikevaihdosta.....	26
3	Tuoteteollisuuden liikevoitto, % liikevaihdosta.....	27
4	Tuoteteollisuuden laskennallinen tulos, % liikevaihdosta.....	27

Liitteet

1	Tunnuslukujen laskentakaavat	28
2	Tunnusluvut	
	Kaikki yritykset.....	29
	Perusmateriaaliteollisuus	30
	Betoniteollisuus	31
	Puutuoteteollisuus	32

TALONRAKENNUSYRITYSTEN KANNATTAVUUSSELVITYS VUODELTA 2010

1 Selvitykseen osallistuneet yritykset ja tutkimusmetodi

RT:n talonrakennusyritysten vuotta 2010 koskevan kannattavuusselvityksen kohdejoukkona olivat kaikki Talonrakennusteollisuus ry:n (TRT) jäsenyritykset (yhteensä 328 yritystä), joiden tilikausi päättyi 1.7.2010–31.1.2011 välisenä aikana.

Selvityksessä tulostettavat tunnusluvut on laskettu edelleen sekä liikevaihdolla painotettuina keskiarvoina että mediaaniarvoina (keskimmäisin luku, kun tunnusluvut asetetaan suuruusjärjestykseen) ja ylä- ja alakvartiiliarvoina (parhaan neljänneksen alaraja ja alimman neljänneksen yläraja, kun tunnusluvut asetetaan suuruusjärjestykseen).

Selvitykseen saatiin vastaus 61 jäsenyritykseltä. Tutkimuksen vastausaktiiviteetti oli tyydyttävä ja se edustaa melko hyvin etenkin keski suurten ja suurten talonrakennusyritysten kannattavuuden kehitystä Suomessa.

Tutkimuksessa on kaikkien yritysten yhteistietojen lisäksi tarkasteltu myös erillisinä ryhminä samaan kokoluokkaan kuuluvia yrityksiä. Ryhmiin jako on suoritettu liikevaihdon mukaan seuraavasti: pienet (P) 0–10 milj. euroa, keskisuuret (K) 10–50 milj. euroa ja suuret lv yli 50 milj. euroa.

	Yritysten lukumäärä	Liikevaihto milj. €	%
(P) Pienet	38	144	3
(K) Keskisuuret	14	331	8
(S) Suuret	9	3 750	89
Yhteensä	61	4 226	100

Verrattuna Tilastokeskuksen laatimaan talonrakennusyritysten tilinpäätöstilastoon sisältää RT:n tutkimus erittäin vähän pieniä yrityksiä.

Kaiken kaikkiaan Suomessa oli viime vuoden alussa noin 17 400 talonrakennusalan yritystä, joista vain alle 2 prosenttia on keskisuuria tai suuria yrityksiä. Arviolta runsaat 20 suurinta yritystä/konsernia tuottaa kuitenkin yli 50 prosenttia koko talonrakentamisen liikevaihdosta. Loppuosa liikevaihdosta jakaantuu keskisuurille ja tuhansille pienille rakennusyrityksille. Kaikkien Suomessa toimivien talonrakennusyritysten liikevaihto kohonnee tänä vuonna arviolta yli 11 miljardiin euroon, josta TRT:n jäsenyritysten osuus on noin 55–60 prosenttia.

Liitteessä nro 1 on lueteltu tutkimukseen osallistuneet yritykset ja niiden sijoittuminen käytettyihin tarkasteluryhmiin. Liitteessä nro 2 on selostettu käytettyjen tunnuslukujen laskentakaavat. Liitteessä nro 3 on esitetty tunnuslukujen ja tuloslaskelmien tulokset ryhmittäin.

2 Kannattavuuskehitys

Alla olevaan taulukkoon on koottu rakennusyrityksien kannattavuuden kehitys tuloslaskelman muotoon, joka on lyhennetty ja yksinkertaistettu versio virallisesta tuloslaskelmasta. Käyttökateprosenttien painoarvo yritysten kannattavuustarkasteluissa on kirjanpitolakiuudistusten myötä vähentynyt. RT:n selvityksissä käyttö-

kateprosenttia on kuitenkin systemaattisesti seurattu jatkuvuuden säilyttämiseksi aikaisempiin aikasarjoihin ja lisäinformaation saamiseksi. Muuttuvat ja kiinteät kulut sisältävät oheisessa taulukossa myös liiketoiminnan muut tuotot ja kulut, jotka virallisessa tuloslaskelmassa esitetään erikseen.

Kuten alla olevasta taulukosta ilmenee, kannattavuus on ollut keskimäärin vielä hyvä vuonna 2007, mutta korkeintaan tyydyttävä vuosina 2008–2010.

TULOSLASKELMA Yritykset yhteensä	2007	2008	2009	2010	2011 Ennuste
	%	%	%	%	%
LIKEVAIHTO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
– Muuttuvat ja kiinteät kulut	-93,0	-94,2	-94,2	-95,1	-94,0
KÄYTTÖKATE	7,0	5,8	5,8	4,9	6,0
– Poistot	-0,3	-0,4	-0,9	-0,5	-0,7
LIKEVOITTO/-TAPPIO	6,7	5,4	4,9	4,4	5,3
± Rahoituksen tuotot ja -kulut	-0,4	-0,9	-0,5	-0,2	-0,3
TULOS ENNEN SATUNNAISIA					
ERIÄ JA VEROJA	6,3	4,5	4,4	4,2	5,0
± Satunnaiset tuotot ja kulut	-3,1	-1,9	-2,2	-2,5	-2,5
– Välittömät verot	-0,8	-0,7	-0,7	-0,4	-0,7
KOKONAISTULOS	2,4	1,9	1,5	1,4	2,0
± Poistoeron vähennys/lisäys	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
± Varausten vähennys/lisäys	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN KIRJANPIDOLLINEN					
TULOS	2,4	1,8	1,6	1,4	1,8

Rakennusyritysten tulokset heikkenivät viime vuonna merkittävästi. Vielä vuosi sitten ennakoitiin, että tulokset alkavat vähitellen parantua, mutta kehitys oli päinvastainen. Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja laski edellisvuoden 4,4 prosentista 4,2 prosenttiin. Mediaaniarvolla mitattuna tulos oli keskimäärin 4,6 prosenttia, kun se edellisvuonna oli 5,2 prosenttia. Tasoja voi luonnehtia arvosanalla lähes tyydyttävä. Eri yritysryhmistä (pienet, keskisuuret ja suuret yritykset) tulos laski suurilla ja pienillä yrityksillä, mutta kasvoi hieman keskisuurilla yrityksillä. Verrattuna edellisvuoteen yritysten tulokset olivat viime vuonna selvästi epäyhtenäisempiä. Epätydyttävän tai huonon tuloksen tehneiden yritysten määrä kasvoi edellisvuodesta.

Sijoitetun pääoman tuotto prosenttia on hyvin yleisesti pidetty yritysten kannattavuuden parhaana mittarina. On kuitenkin todettava, että sijoitetun pääoman tuotto prosentti antaa toisinaan ja etenkin vääärässä asiayhteydessä esitettynä osittain virheellisen kuvan rakennusyritysten kannattavuudesta, eritoten yksittäisen yrityksen osalta. Edellisvuodesta sijoitetun pääoman tuotto nousi 14,5 prosentista 14,9 prosenttiin, mitä voi kuitenkin luonnehtia rakennusalalla melko pieneksi tuotto-tasoksi. Mediaanilla mitattuna sijoitetun pääoman tuotto laski 20,0 prosentista 16,1 prosenttiin.

Riittävä vakavaraisuus on yritykselle erittäin tärkeä, koska se luo pohjan, jolla koko toiminta lepää. Pääomarakenne, oman pääoman määrä ja oman pääoman suhteellinen osuus liikevaihdosta määrittelee suuresti joustovaran, missä määrin yritys kykenee kestämaan takaiskuja ja huonoja vuosia. Toisaalta hyvä vakavaraisuus varmistaa yrityksen jatkuvuuden, helpottaa yrityksen rahoituksen järjestämistä ja antaa yritykselle myös tilaisuuden käyttää erilaisia business-mahdollisuuksia paremmin hyväksi.

Heikon tuloskehityksen seurauksena rakennusyrietysten vakavaraisuus laski oma-varaisuusasteella mitattuna edellisvuoden 34,9 prosentista 28,1 prosenttiin. Oma-varaisuusasteen kriittisen tason on tutkimuksissa todettu olevan noin 23,6 prosenttia. Mikäli yrityksen lukema on alle tämän luvun, on rahoituksessa usein vakavia häiriöitä.

Yrietysten suhteellinen vakavaraisuus heikkeni myös selvästi. Nettovarallisuus liikevaihdosta laski edellisvuoden 28,1 prosentista viime vuonna 21,5 prosenttiin.

Vakavaraisuuden heikkeneminen näkyi etenkin korollisten velkojen absoluuttisena nousuna. Myös korollisten velkojen osuus liikevaihdosta nousi edellisvuoden 24,0 prosentista 28,5 prosenttiin, vaikka liikevaihto kasvoi tarkastelluilla yrietyksillä 24,0 prosenttia.

Kun viime vuosina lainarahan hinta on ollut toistaiseksi suhteellisen kohtuullinen ja tarjonta runsasta, ei maksuvalmiudella enää ole ollut niin korostunutta merkitystä kuin aikaisemmin. Toisaalta likvidien varojen tarve ei monessa yrietyksessä hyvän kannattavuuden vuoksi ollut enää yhtä suuri kuin ennen. Lisäksi likviditeetistä huolehditaan monissa rakennuskonserneissa vain konsernitasolla ja tytäryhtiöiden rahavarat pidetään tietoisesti pieninä. Viime vuonna maksuvalmiutta mittaava tunnusluku quick ratio oli yrietyksillä keskimäärin 0,9, eli merkittävästi huonompi kuin edellisvuonna. On hyvin tavallista, että quick ration taso on pienillä yrietyksillä yli 2, keskisuurilla yrietyksillä noin 1,5 ja suurilla yrietyksillä noin 1,0 tai vähän sen alle.

3 Tulosenuste vuosille 2011 ja 2012

RT:n talonrakennusalan jäsenyrietysten kannattavuusennuste on viime vuosina ulotettu koskemaan tarkemmin vain kuluvan vuoden tulosta ja se on perustunut suureksi osaksi jäsenyrietysten omiin käsityksiin yrietytensä tuloskehityksestä. Näin on saatu realistisempi ja tuorempi kuva kannattavuuden kehityksestä. Myös käytännössä on todettu, että ennustukset ovat viime vuosina toteutuneet suhteellisen tyydyttävästi. Rakennusyrietysten edustajien käsitysten mukaan käyttökatteen ennakoidaan tänä vuonna nousevan keskimäärin noin 5,5–6,5 prosentin tasolle ja tuloksen ennen satunnaiseriä ja veroja keskimäärin noin 4,5–5,5 prosenttiin liikevaihdosta.

Tällä hetkellä tulostason nousemista puoltavien tekijöiden painoarvo on suurempi kuin tulostason laskemista puoltavien tekijöiden. Nykyisen tilanteen paranemista ennakoivat muun muassa seuraavat tekijät: Talous on piristynyt jo toista vuotta, asuntojen kysyntä on vakaa ja hintataso hyvä, tilauskannat ovat nousseet, kuluttajien luottamus omaan talouteen on hyvällä tasolla ja korjausrakentamisen kasvu on jatkunut. Heikompaa kehitystä ja epävarmuutta markkinoille ennakoivat seuraavat tekijät: Mikäli rahamarkkinoiden kriisi Euroopassa pahenee, voi sillä olla merkittäviä taloutta heikentäviä vaikutuksia myös Suomeen, kustannustaso on noussut merkittävästi, toimistorakentaminen on edelleen vähäistä, valtio ja kunnat joutuvat seuraavina vuosina merkittävästi kiristämään omaa talouttaan ja nostamaan veroja, työttömyys on edelleen hyvin korkealla tasolla.

Tällä hetkellä ensi vuoden kehityksen ennustaminen luotettavasti näyttää vielä suurelta osin epävarmalta. Rakentamisen volyyymi pysynee myös ensi vuonna melko korkealla tasolla, mikä ennakoi kannattavuustason säilyvän tyydyttävällä tasolla. Erityisesti perustajaurakoinnin hyvä menekki saattaa nostaa tulostasoa merkittävästi.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty liikevaihdolla painotettujen tunnuslukujen kehitys viime vuosina.

	TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ JA VEROJA -%								
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
P	7,0	7,8	7,5	8,5	8,9	8,5	8,5	6,9	5,6
K	5,1	3,5	5,9	5,2	6,6	6,3	5,3	4,6	4,8
S yht.	3,8	5,2	6,4	6,4	6,8	6,2	4,1	4,3	4,1
Yht.	4,2	5,1	6,3	6,3	6,9	6,3	4,5	4,4	4,2

	KÄYTTÖKATE-%								
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
P	8,2	8,8	8,2	9,3	9,6	9,5	10,1	7,8	6,8
K	5,0	4,4	6,4	6,3	7,0	7,2	7,5	6,5	5,1
S yht.	5,1	5,9	6,3	6,9	7,3	6,9	5,3	5,8	4,9
Yht.	5,2	5,8	6,3	7,0	7,4	7,0	5,8	5,8	4,9

	LIIKEVOITTO-%								
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
P	7,2	7,8	7,1	8,5	8,8	8,4	8,4	6,6	5,8
K	4,5	3,7	5,8	5,3	6,1	6,7	6,6	5,2	4,7
S yht.	4,4	5,4	5,9	6,6	7,1	6,6	5,0	4,7	4,3
Yht.	4,6	5,3	5,9	6,5	7,1	6,7	5,4	4,9	4,4

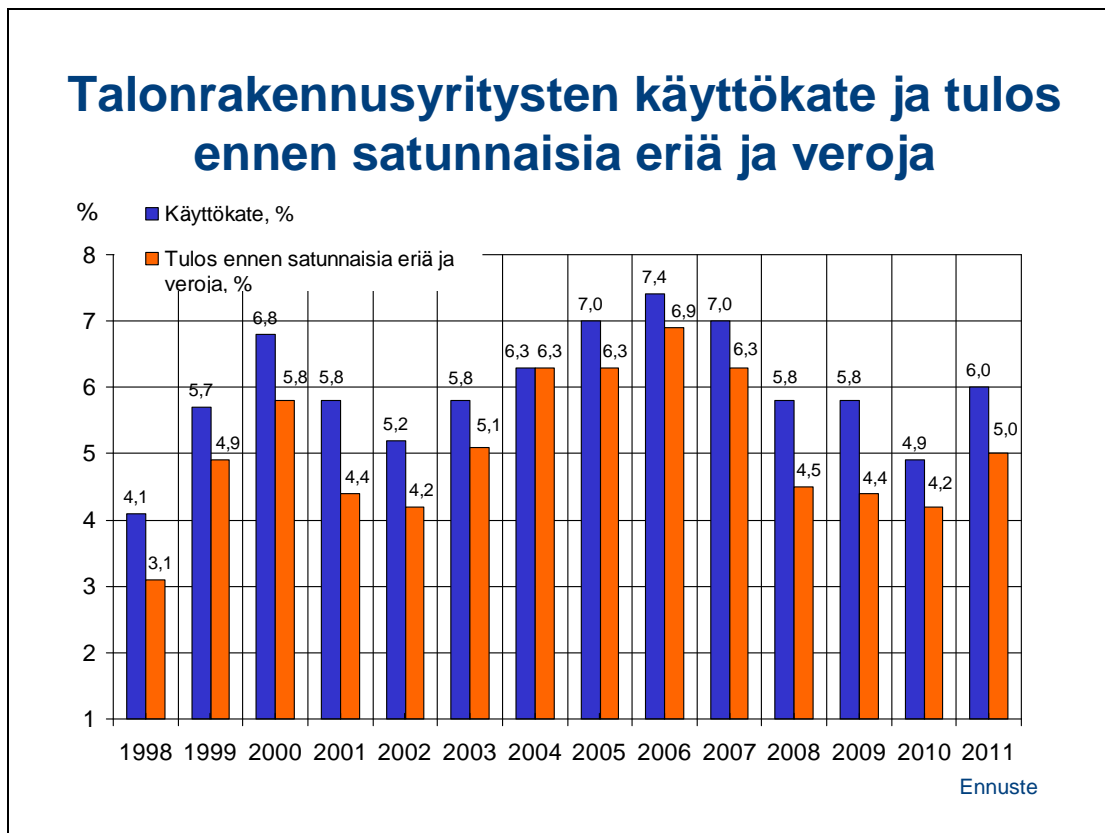
	SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO-%								
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
P	37,8	45,6	34,8	46,1	47,8	44,3	45,2	28,7	28,0
K	37,3	26,4	30,8	24,8	24,9	42,2	40,3	29,6	27,9
S yht.	14,9	28,5	34,8	35,0	30,4	54,0	49,1	11,7	13,2
Yht.	19,1	29,1	34,4	34,1	30,8	52,5	48,3	14,5	14,9

	OMAVARAISUUSASTE-%								
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
P	48,0	50,0	52,3	48,4	51,9	52,9	55,9	58,7	57,2
K	43,7	43,5	46,6	42,0	42,1	38,6	36,8	51,8	49,4
S yht.	32,7	33,3	39,2	36,3	27,0	27,5	24,2	31,5	25,1
Yht.	35,0	35,7	40,5	38,0	30,4	30,1	27,1	34,9	28,1

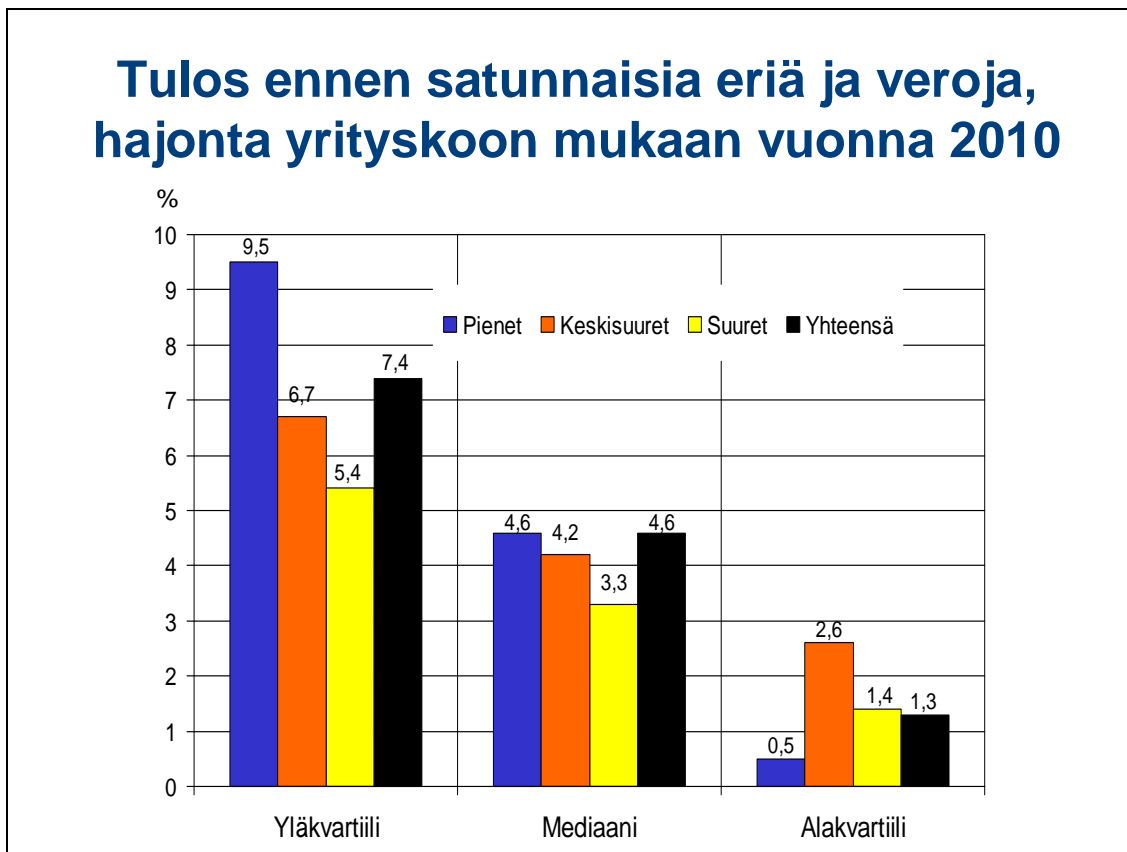
	QUICK RATIO								
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
P	2,6	2,3	2,4	2,2	3,1	5,6	2,7	3,7	2,8
K	1,8	1,6	1,7	1,7	1,5	1,5	1,2	1,9	2,0
S yht.	1,0	1,1	1,0	0,8	0,8	0,8	0,7	1,0	0,8
Yht.	1,2	1,2	1,2	1,1	1,0	1,1	0,9	1,2	0,9

- (P) Pienet yritykset, lv < 10 milj. €
 (K) Keskisuuret yritykset, lv 10–50 milj. €
 (S) Suuret yritykset yhteensä, lv > 50 milj. €

Kuva 1

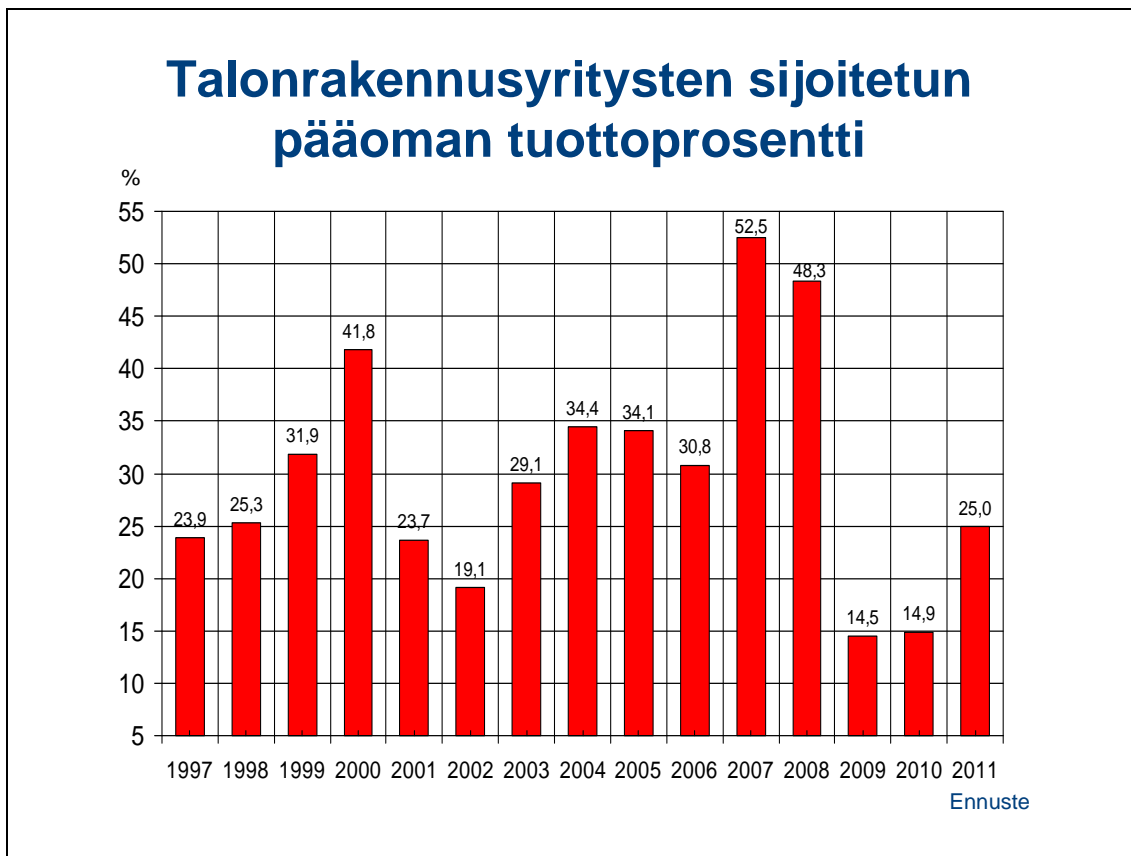

Kuva 2

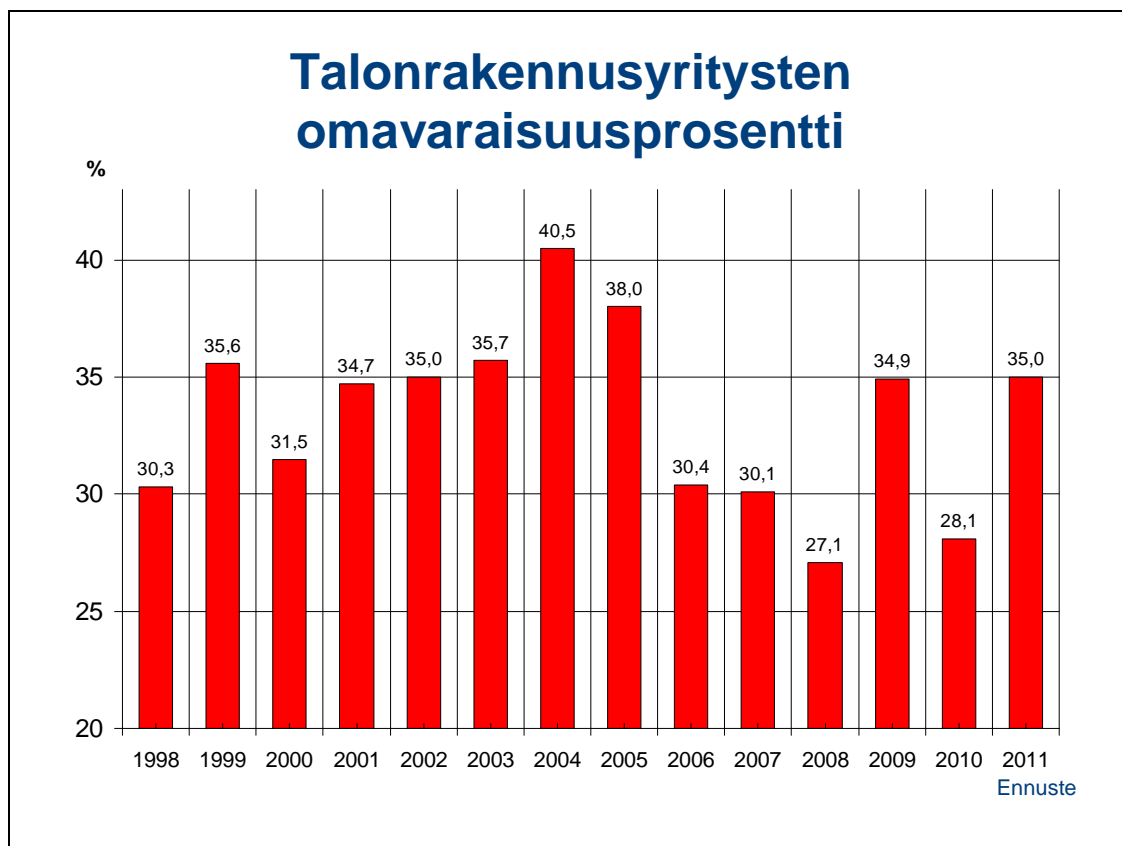

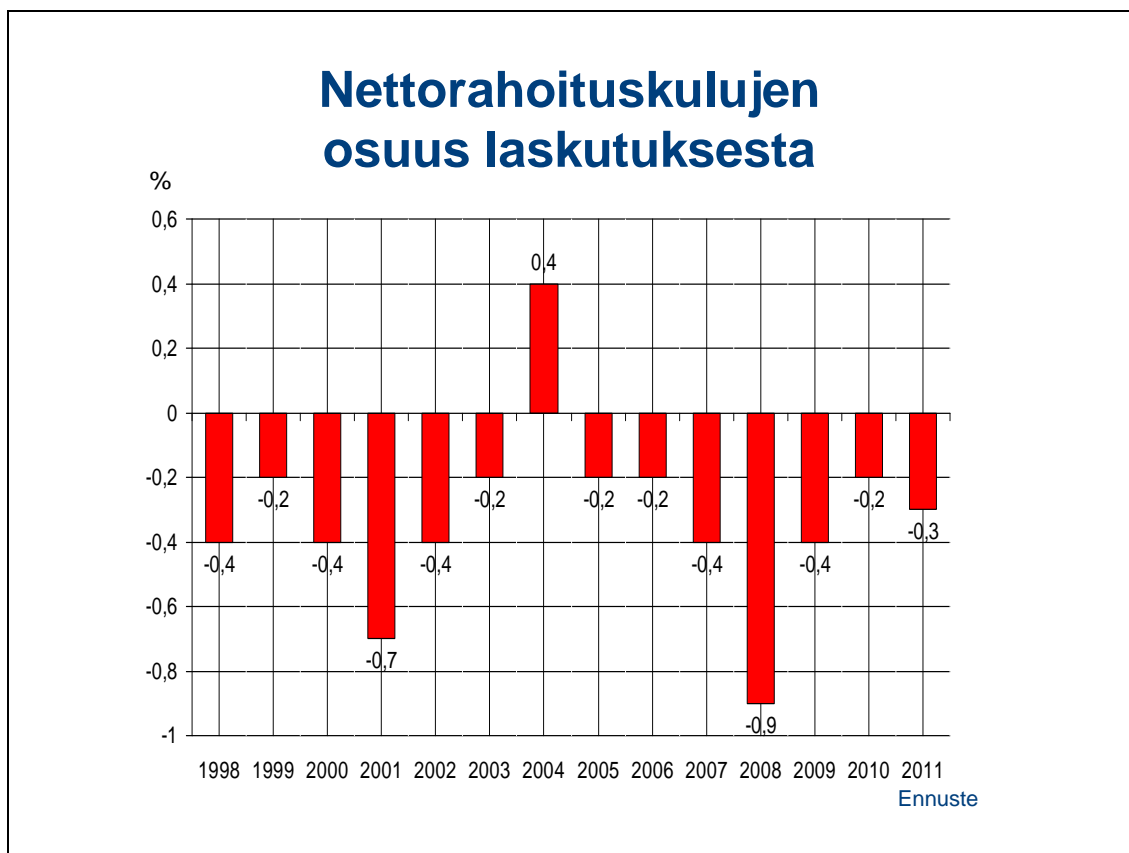
Kuva 3

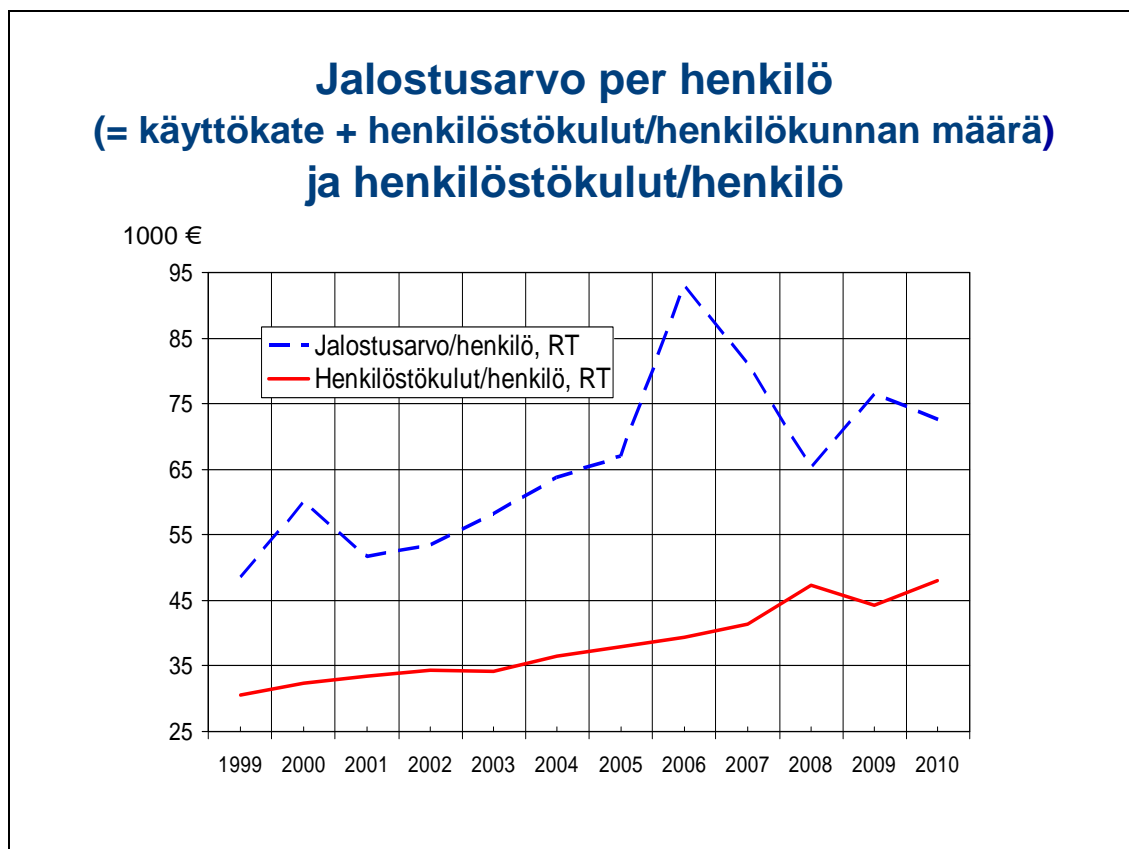
Kuva 4

Kuva 5

Kuva 6

MUKANA OLEVAT YRITYKSET

Nimi	Tilikausi	Koko
Rakennusliike Evälahti Oy	1.1.–31.12.2010	K
Fira Oy	1.1.–31.12.2010	K
Hartela-konserni	1.1.–31.12.2010	SL
HB Paloturva Oy	1.4.2010–31.3.2011	P
Oy Hesasbest Ab	1.4.2010–31.3.2011	P
Inlook Oy	1.9.2009–30.9.2010	K
Jatke Oy	1.1.–31.12.2010	K
Rakennusliike Joen Talo Oy	1.1.–31.12.2010	P
Jämsän Kone- ja Rakennuspalvelu Oy	1.11.2009–31.10.2010	P
Rakennus Kankainen Oy	1.1.–31.12.2010	P
Karhen Rakennus Oy	1.2.2010–31.1.2011	P
Rakennusliike Kerroskivi Oy	1.11.2009–31.10.2010	P
KRS-Kuopion Rakennus ja Saneeraus Oy	1.12.2009–30.11.2010	P
Rakennustoimisto Pekka Kynnös Oy	1.10.2009–31.12.2010	K
Rakennusliike Niilo Käykö Oy	1.1.–31.12.2010	P
Rakennusliike Laaksokunnas Oy	1.1.–31.12.2010	P
Laatukuutio Oy	1.1.–31.12.2010	P
Lattia-Miredex Oy	1.1.–31.12.2010	P
Rakennusliike Lehto Oy	1.1.–31.12.2010	K
Lemminkäinen Talo Oy Forsström	1.1.–31.12.2010	K
Lemminkäinen Talo Oy Länsi-Suomi Oy	1.1.–31.12.2010	S
Rakennusliike U. Lipsanen Oy	1.1.–31.12.2010	K
Lujatalo Oy	1.1.–31.12.2010	SL
Rakennusliike J. Malm Oy	1.1.–31.12.2010	P
Rakennus Miilukangas Oy	1.1.–31.12.2010	P
Monikoti Oy	1.1.–31.12.2010	P
Rakennusliike H. Murtomäki Oy	1.10.2009–31.12.2010	P
Rakennusliike Mustonen Oy	1.1.–31.12.2010	P
MVR-Yhtymä Oy	1.1.–31.12.2010	K
NCC Rakennus Oy	1.1.–31.12.2010	SL
NHK Rakennus Oy	1.1.–31.12.2010	P
Rakennustoimisto Nousiainen Oy	1.1.–31.12.2010	P
OKV-Tekniikka Oy	1.1.–31.12.2010	P
Rakennusliike Heimo Ovaska Oy	1.9.2009–31.8.2010	P
Patria-Rakennus Oy	1.1.–31.12.2010	P
Peab Oy	1.1.–31.12.2010	SL
Rakennustoimisto Pohjola Oy	1.1.–31.12.2010	K
Pohjolan Purkutyö Oy	1.2.2009–31.1.2010	P
Rakennusliike Porroksi Oy	1.10.2009–30.9.2010	P
Rakennus-Järvi Oy	1.7.2009–31.12.2010	P
Rakennus-Koskela Oy	1.1.–31.12.2010	P
Rakennuspetäjä Oy	1.1.–31.12.2010	P
Rakennustapsa Oy	1.1.–31.12.2010	P
Rakennusvirta Oy Imatra	1.1.–31.12.2010	P
Insinööritoimisto Seppo Rantala Oy	1.1.–31.12.2010	K
RKL Jouko Rantanen Oy	1.1.–31.12.2010	P
Rakennustoimisto Reno-Rakennus Oy	1.1.–31.12.2010	K
Rakennustoimisto Rikti Oy	1.1.–31.12.2010	P
Rovakate Oy	1.1.–31.12.2010	P

RTP-Rakennus Oy	1.1.–31.12.2010	P
Skanska Oy Konserni	1.1.–31.12.2010	SL
SRV Asunnot Oy	1.1.–31.12.2010	SL
SRV Toimitilat Oy	1.1.–31.12.2010	SL
Rakennustoimisto M. Suoramaa Oy	1.10.2009–30.9.2010	P
Rakennus Takalahti Oy	1.1.–31.12.2010	P
Insinööritoimisto Tarmo-Rakenne Oy	1.12.2009–30.11.2010	P
Rakennustoimisto K Tervo Oy	1.1.–31.12.2010	P
Uudenmaan Mestari-Rakentajat Oy	1.1.–31.12.2010	K
Varpe Oy	1.1.–31.12.2010	P
Rakennus Wareco Oy	1.1.–31.12.2010	K
YIT Rakennus Oy	1.1.–31.12.2010	SL

- (P) Pienet yritykset, lv < 10 milj. €
(K) Keskisuuret yritykset, lv 10–50 milj. €
(S) Suuret yritykset, lv 50–100 milj. €
(SL) Suuret yritykset, lv > 100 milj. €

Yrityksiä, joiden lv	Yhteensä	
	kpl	lv, milj. €
< 3 milj. €	19	31
3 – 10 milj. €	19	113
10 – 50 milj. €	14	331
> 50 milj. €	9	3 750
Yhteensä	61	4 226

TUNNUSLUKUKAAVAT

Käyttökate-%

$$= \frac{\text{käyttökate}}{\text{liikevaihto}} \times 100$$

Liikevoitto(-tappio)-%

$$= \frac{\text{käyttökate} - \text{poistot}}{\text{liikevaihto}} \times 100$$

Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja -% liikevaihdosta

$$= \frac{\text{tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja}}{\text{liikevaihto}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto-%¹

$$= \frac{\text{tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja} + \text{rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma keskimäärin}} \times 100$$

Sijoitettu pääoma =

- + korollinen pitkäaikainen vieras pääoma
- + korollinen lyhytaikainen vieras pääoma
- + oma pääoma
- + tilinpäätössiirtojen kertymä

Sijoitettu pääoma keskimäärin

$$= \frac{\text{sijoitettu pääoma tilikauden alussa} + \text{sijoitettu pääoma tilikauden lopussa}}{2}$$

Nettorahoituskulut-% laskutuksesta

$$= \frac{\text{rahoituksen tuotot} - \text{rahoituksen kulut}}{\text{laskutus}} \times 100$$

Korolliset velat -% liikevaihdosta

$$= \frac{\text{lyhytaikaiset korolliset velat} + \text{korolliset pitkäaikaiset velat}}{\text{liikevaihto}} \times 100$$

Omavaraisuusaste, %

$$= \frac{\text{oma pääoma} + \text{vapaaehtoiset varaukset} + \text{kertynyt poistoero}}{\text{taseen loppusumma} - \text{ennakkomaksut}} \times 100$$

¹⁾ mikäli yksittäisen yrityksen osalla tunnusluvun arvo on <-200 % tai >+200 %, ei ylittävää tai alittavaa osaa tulosteta eikä huomioida laskettaessa painotettuja keskiarvoja

Quick ratio

$$= \frac{\text{saamiset ja rahavarat}}{\text{lyhytaikainen vieras pääoma – ennakkomaksut}}$$

Nettovarallisuus

$$= \text{pysyvät vastaavat + vaihto-omaisuus + saamiset ja rahavarat – pitkäaikainen ja lyhytaikainen vieras pääoma – pakolliset varaukset} \\ (= \text{ oma pääoma + tilinpäätössiirtojen kertymä})$$

Nettovarallisuus liikevaihdosta -%

$$= \frac{\text{nettovarallisuus}}{\text{liikevaihto}} \times 100$$

Laskutus

$$= \text{liikevaihto – ennakoiden muutos}$$

Henkilökunta keskimäärin

$$= \text{henkilökunta keskimäärin vuoden aikana}$$

Henkilöstökulut/henkilö

$$= \frac{\text{henkilöstökulut yhteensä}}{\text{henkilökunta keskimäärin}} \times 100$$

Jalostusarvo/henkilö

$$= \frac{\text{liikevoitto + poistot + henkilöstökulut yhteensä}}{\text{henkilökunta keskimäärin}}$$

Jalostusarvo/henkilöstökulut

$$= \frac{\text{liikevoitto + poistot + henkilöstökulut yhteensä}}{\text{henkilöstökulut yhteensä}}$$

YRITYSTALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

YRITYKSET YHTEENSÄ

	2006	2007	2008	2009	2010
KANNATTAVUUS					
Käyttökate-%	7,4	7,0	5,8	5,8	4,9
Liikevoitto (-tappio) -%	7,1	6,7	5,4	4,9	4,4
Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja -%	6,9	6,3	4,5	4,4	4,2
Sijoitetun pääoman tuotto -%	30,8	52,5	48,3	14,5	14,9

RAHOITUS JA VAKAVARaisuUS

Nettovarallisuus, milj. euroa	7,8	8,5	8,7	12,1	14,9
Nettovarallisuus liikevaihdosta -%	18,6	17,8	17,1	22,8	21,5
Korolliset velat liikevaihdosta -%	17,0	14,5	21,6	24,0	28,5
Omavaraisuusaste-%	30,4	30,1	27,1	34,9	28,1
Nettorahoituskulut (+tuotot) -% laskutuksesta	-0,2	-0,4	-0,9	-0,4	-0,2
Quick ratio	1,0	1,1	0,9	1,2	0,9

TOIMINNAN LAAJUUS JA TUOTTAVUUS

Liikevaihto, milj. euroa	42,1	47,7	51,2	52,9	69,3
Laskutus, milj. euroa	42,0	49,1	50,5	52,7	70,2
Taseen loppusumma, milj. euroa	27,8	30,6	36,3	40,2	60,1
Sijoitettu pääoma keskimäärin, milj. euroa	13,2	14,9	17,4	25,2	33,2
Henkilökunta keskimäärin, henkeä	140,7	145,5	147,1	159,3	217,8
Henkilöstökulut/henkilö, 1000 euroa	39,4	41,4	47,4	44,3	48,0
Jalostusarvo/henkilö, 1000 euroa	93,0	81,0	65,3	76,5	72,5
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1,8	1,6	1,3	1,5	1,4

OIKAISTU TULOSLASKELMA JA TASE

YRITYKSET YHTEENSÄ

	2007	2008	2009	2010
OIKAISTU TULOSLASKELMA				
	%	%	%	%
LIIKEVAIHTO	100,0	100,0	100,0	100,0
– Muuttuvat ja kiinteät kulut	-93,0	-94,2	-94,2	-95,1
KÄYTTÖKATE	7,0	5,8	5,8	4,9
– Poistot	-0,3	-0,4	-0,9	-0,5
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	6,7	5,4	4,9	4,4
+/- Rahoitustuotot ja -kulut	-0,4	-0,9	-0,5	-0,2
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ JA VEROJA	6,3	4,5	4,4	4,2
+/- Satunnaiset tuotot ja kulut	-3,1	-1,9	-2,2	-2,5
– Välittömät verot	-0,8	-0,7	-0,7	-0,4
KOKONAISTULOS	2,5	1,9	1,5	1,4
-/+ Poistoeron lisäys/vähennys	-0,0	-0,0	0,0	0,0
-/+ Varausten lisäys/vähennys	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN KIRJANPIDOLLINEN TULOS	2,5	1,8	1,6	1,4

TASE TILIKAUDEN LOPUSSA

	%	%	%	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat	11,9	11,6	13,7	13,9
Vaihto-omaisuus	51,0	51,6	48,1	45,2
Saamiset ja rahavarat	37,1	36,9	38,3	40,9
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100,0	100,0	100,0	100,0
VASTATTAVAA				
Oma pääoma	24,9	23,6	30,2	24,8
Tilinpäätössiirtojen kertymä	0,2	0,4	0,4	0,1
Pakolliset varaukset	3,6	3,3	3,8	3,2
Pitkäaikainen vieras pääoma	8,1	10,6	16,6	13,8
Lyhytaikainen vieras pääoma	63,2	62,1	49,0	58,2
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100,0	100,0	100,0	100,0

YRITYSTALOUDELLISET TUNNUSLUVUT (Oikaistulla liikevaihdolla painotettuja keskiarvoja)

YRITYKSET KOKOLUOKITTAIN

	Pienet < 10	Keski- suuret 10–50	Suuret > 50	Yritykset yhteensä
KANNATTAVUUS				
Käyttökate-%	6,8	5,1	4,9	4,9
Liikevoitto (-tappio) -%	5,8	4,7	4,3	4,4
Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja -%	5,6	4,8	4,1	4,2
Sijoitetun pääoman tuotto -%	28,0	27,9	13,2	14,9
RAHOITUS JA VAKAVARAISUUS				
Nettovarallisuus, milj. euroa	1,0	5,4	88,1	14,9
Nettovarallisuus liikevaihdosta -%	27,3	23,0	21,2	21,5
Korolliset velat liikevaihdosta -%	3,7	4,8	31,5	28,5
Omavaraisuusaste-%	57,2	49,4	25,1	28,1
Nettorahoituskulut (+tuotot) -% laskutuksesta	-0,0	0,1	-0,2	-0,2
Quick ratio	2,8	2,0	0,8	0,9
TOIMINNAN LAAJUUS JA TUOTTAVUUS				
Liikevaihto, milj. euroa	3,8	23,7	416,7	69,3
Laskutus, milj. euroa	4,1	24,0	421,0	70,2
Taseen loppusumma, milj. euroa	2,6	12,5	376,7	60,1
Sijoitettu pääoma keskimäärin, milj. euroa	1,1	6,2	210,6	33,2
Henkilökunta keskimäärin, henkeä	20,8	63,6	1289,4	217,8
Henkilöstökulut/henkilö, 1000 euroa	44,4	53,9	53,9	48,0
Jalostusarvo/henkilö, 1000 euroa	63,3	86,3	71,7	72,5
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1,4	1,6	1,4	1,4

YRITYSTALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

PIENET YRITYKSET LV < 10 MILJ. EUROA

	Ala- kvartiili	Mediaani	Ylä- kvartiili
KANNATTAVUUS			
Käyttökate-%	2,1	5,6	10,4
Liikevoitto (-tappio) -%	1,4	4,6	9,5
Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja -%	0,5	4,6	9,5
Sijoitetun pääoman tuotto -%	7,1	15,8	31,8
RAHOITUS JA VAKAVARAISUUS			
Nettovarallisuus, milj. euroa	0,4	0,7	1,6
Nettovarallisuus liikevaihdosta -%	12,4	22,2	44,2
Korolliset velat liikevaihdosta -%	0,0	0,0	4,6
Omavaraisuusaste-%	40,8	55,0	81,3
Nettorahoituskulut (+tuotot) -% laskutuksesta	-0,3	0,0	0,2
Quick ratio	1,2	2,0	3,3
TOIMINNAN LAAJUUS JA TUOTTAVUUS			
Liikevaihto, milj. euroa	1,7	2,9	5,4
Laskutus, milj. euroa	1,7	3,0	5,4
Taseen loppusumma, milj. euroa	0,9	1,8	2,7
Sijoitettu pääoma keskimäärin, milj. euroa	0,5	0,8	1,6
Henkilökunta keskimäärin, henkeä	11,0	20,0	28,0
Henkilöstökulut/henkilö, 1000 euroa	38,2	42,6	50,3
Jalostusarvo/henkilö, 1000 euroa	46,7	53,4	62,8
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1,1	1,2	1,4

YRITYSTALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

KESKISUURET YRITYKSET LV 10–50 MILJ. EUROA

	Ala- kvartiili	Mediaani	Ylä- kvartiili
KANNATTAVUUS			
Käyttökate-%	3,0	4,0	7,0
Liikevoitto (-tappio) -%	2,6	3,9	6,9
Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja -%	2,6	4,2	6,7
Sijoitetun pääoman tuotto -%	6,8	26,0	37,8
RAHOITUS JA VAKAVARAISUUS			
Nettovarallisuus, milj. euroa	2,4	3,7	6,4
Nettovarallisuus liikevaihdosta -%	11,0	13,7	29,0
Korolliset velat liikevaihdosta -%	0,0	0,9	7,8
Omavaraisuusaste-%	42,7	51,6	64,4
Nettorahoituskulut (+tuotot) -% laskutuksesta	-0,1	0,0	0,3
Quick ratio	1,4	1,7	3,0
TOIMINNAN LAAJUUS JA TUOTTAVUUS			
Liikevaihto, milj. euroa	18,9	22,1	27,3
Laskutus, milj. euroa	19,3	21,9	29,1
Taseen loppusumma, milj. euroa	8,4	10,5	14,8
Sijoitettu pääoma keskimäärin, milj. euroa	2,3	3,8	6,9
Henkilökunta keskimäärin, henkeä	35,0	45,0	71,0
Henkilöstökulut/henkilö, 1000 euroa	47,1	49,7	62,0
Jalostusarvo/henkilö, 1000 euroa	62,7	70,6	101,4
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1,2	1,3	1,7

YRITYSTALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

SUURET YRITYKSET LV > 50 MILJ. EUROA

	Ala- kvartiili	Mediaani	Ylä- kvartiili
KANNATTAVUUS			
Käyttökate-%	2,0	5,6	6,0
Liikevoitto (-tappio) -%	1,3	4,2	5,6
Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja- %	1,4	3,3	5,4
Sijoitetun pääoman tuotto -%	4,7	9,9	14,1

RAHOITUS JA VAKAVARAISUUS

Nettovarallisuus, milj. euroa	22,9	48,6	127,1
Nettovarallisuus liikevaihdosta -%	11,8	15,8	27,8
Korolliset velat liikevaihdosta -%	14,9	30,4	42,8
Omavaraisuusaste-%	19,8	25,4	31,7
Nettorahoituskulut (+tuotot) -% laskutuksesta	-0,4	-0,3	-0,0
Quick ratio	0,6	0,7	1,0

TOIMINNAN LAAJUUS JA TUOTTAVUUS

Liikevaihto, milj. euroa	200,1	292,9	556,3
Laskutus, milj. euroa	204,0	297,7	601,4
Taseen loppusumma, milj. euroa	116,2	186,8	414,4
Sijoitettu pääoma keskimäärin, milj. euroa	74,5	119,9	265,7
Henkilökunta keskimäärin, henkeä	332,0	810,0	1 933,0
Henkilöstökulut/henkilö, 1000 euroa	50,2	51,1	55,8
Jalostusarvo/henkilö, 1000 euroa	56,2	66,4	79,4
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1,1	1,3	1,6

YRITYSTALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

YRITYKSET YHTEENSÄ

	Ala- kvartiili	Mediaani	Ylä- kvartiili
KANNATTAVUUS			
Käyttökate-%	2,4	5,6	8,3
Liikevoitto (-tappio) -%	1,6	4,6	7,3
Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja -%	1,3	4,6	7,4
Sijoitetun pääoman tuotto -%	6,2	16,1	31,8

RAHOITUS JA VAKAVARAISUUS

Nettovarallisuus, milj. euroa	0,5	1,6	4,2
Nettovarallisuus liikevaihdosta -%	11,5	22,2	39,3
Korolliset velat liikevaihdosta -%	0,0	0,9	9,5
Omavaraisuusaste-%	31,7	51,6	70,4
Nettorahoituskulut (+tuotot) -% laskutuksesta	-0,2	0,0	0,2
Quick ratio	1,0	1,7	2,6

TOIMINNAN LAAJUUS JA TUOTTAVUUS

Liikevaihto, milj. euroa	2,3	6,2	23,0
Laskutus, milj. euroa	2,7	6,2	23,5
Taseen loppusumma, milj. euroa	1,3	4,2	13,7
Sijoitettu pääoma keskimäärin, milj. euroa	0,6	1,6	4,8
Henkilökunta keskimäärin, henkeä	17,0	29,0	54,0
Henkilöstökulut/henkilö, 1000 euroa	40,7	48,4	53,5
Jalostusarvo/henkilö, 1000 euroa	49,0	60,0	79,4
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1,1	1,3	1,4

OIKAISTU TULOSLASKELMA JA TASE

YRITYKSET KOKOLUOKITTAIN

	Pienet < 10	Keski- suuret 10–50	Suuret > 50	Yritykset yhteensä
TULOSLASKELMA				
	%	%	%	%
LIIKEVAIHTO	100,0	100,0	100,0	100,0
– Muuttuvat ja kiinteät kulut	-93,2	-94,9	-95,1	-95,1
KÄYTTÖKATE	6,8	5,1	4,9	4,9
– Poistot	-1,0	-0,5	-0,5	-0,5
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	5,8	4,7	4,3	4,4
+/- Rahoitustuotot ja -kulut	-0,1	0,1	-0,2	-0,2
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIA JA VEROJA				
	5,6	4,8	4,1	4,2
+/- Satunnaiset tuotot ja kulut	-0,9	0,4	-2,8	-2,5
– Välittömät verot	-1,3	-1,4	-0,3	-0,4
KOKONAISTULOS	3,4	3,8	1,1	1,4
-/+ Poistoeron lisäys/vähennys	0,1	0,0	0,0	0,0
-/+ Varausten lisäys/vähennys	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN KIRJANPIDOLLINEN TULOS				
	3,5	3,9	1,1	1,4
TASE TILIKAUDEN LOPUSSA				
	%	%	%	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat	15,7	7,3	14,4	13,9
Vaihto-omaisuus	20,9	27,3	47,7	45,2
Saamiset ja rahavarat	63,4	65,4	37,9	40,9
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100,0	100,0	100,0	100,0
VASTATTAVAA				
Oma pääoma	43,5	41,2	22,6	24,8
Tilinpäätössiirtojen kertymä	2,0	0,0	0,0	0,1
Pakolliset varaukset	0,7	0,8	3,5	3,2
Pitkäaikainen vieras pääoma	3,8	4,3	15,0	13,8
Lyhytaikainen vieras pääoma	50,0	53,7	58,9	58,2
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100,0	100,0	100,0	100,0

RAKENNUSTUOTETEOLLISUUDEN KANNATTAVUUS- SELVITYS VUODELTA 2010

1 Selvityksen tausta ja tavoitteet

Vuonna 2011 tehtiin yhdeksännentoista kerran rakennustuoteteollisuutta koskeva kannattavuusselvitys. Kyselyn tavoitteena on seurata toimialan kannattavuutta ja samalla tarjota vertailuaineistoa yritykselle suhteessa sekä oman tuoteryhmän että koko toimialan keskiarvoihin. Hyöty on näin ollen suurempi vastanneelle yritykselle. Rajoitteen vertailuryhmien tulostukselle asettaa saatujen vastausten määrä. Yritysten tiedot on käsitelty ehdottoman luottamuksellisina.

2 Lähdeaineisto, tuloslaskelmakaava ja tunnusluvut

2.1 Aineiston kuvaus ja kattavuus

Vuotta 2010 koskevan kyselyn tiedot saatiin Rakennusteollisuus RT:n tuoteteollisuuden jäsenyrityksiltä kyselylomakkeilla ja vuosikertomuksista. Tiedustelussa pyydettiin antamaan tiedot eri rakennustuoteyksiköiden tuloslaskelmasta sekä yksikön sitoman pääoman määrästä että investoinneista.

Tiedustelu lähetettiin noin 90:lle RT:n tuoteteollisuusyritykselle ja vastauksia saatiin 64 kappaletta. Yhteenlaskettu liikevaihto oli 1 887 miljoonaa euroa. Henkilökunnan yhteenlaskettu määrä vastanneissa yrityksissä oli 8 364 henkeä.

Yritykset jaettiin tuoteryhmiin seuraavasti:

- Ryhmä 10 Perusmateriaaliteollisuus:
(12) Bitumikate
- Ryhmä 20 Betoniteollisuus:
(21) valmisbetoni, (22) betonituotteet, (23) betonielementit
- Ryhmä 30 Puutuoteteollisuus:
(32) kiintokalusteet, (34) ikkunat ja muut tuotteet

Vastaukset jakautuivat tuoteryhmittäin seuraavasti:

	Kpl	Liikevaihto milj. €
Ryhmä 10	13	691
Ryhmä 20	38	712
Ryhmä 30	13	485
Yhteensä	64	1 887

2.2 Tuloslaskelmakaava

Lähdeaineiston keräämisessä ja saattamisessa vertailukelpoiseen muotoon käytettiin seuraavaa yksinkertaistettua tuloslaskelmaa:

Liikevaihto

- aineet ja tarvikkeet
- palkat sivukuluineen
- muut muuttuvat ja kiinteät kulut
- yksikön osuus yhtiön kiinteistä kuluista

Käyttökate

- suunnitelman mukaiset poistot

Tulos ennen korkoja ja veroja (= liikevoitto)

- rahoitustuotot ja -kulut, netto
- välittömät verot

Laskennallinen tulos

Tuloslaskelmaa oikaistiin siten, että muun toiminnan tuloja ei otettu tarkasteluun mukaan. Poistoina käytettiin suunnitelman mukaisia poistoja. Verot pyydettiin ilmoittamaan tilikauden kirjanpidollisen tuloksen mukaan laskettuina jaksotettuina veroina tappiontasaus huomioonottaen. Laskennallinen tulos ei sisällä satunnaisia tuottoja ja kuluja eikä tilinpäätössiirtoja. Tilikauden investointeja kysyttiin yrityksiltä kyselylomakkeessa omana kohtanaan.

2.3 Tunnusluvut

Tunnusluvut laskettiin sekä yrityskohtaisesti, tuoteryhmittäin että koko toimialan osalta. Erikseen laskettiin kannattavuuden, rahoituksen ja tuottavuuden tunnuslukuja seuraavasti:

Kannattavuus:

- käyttökateprosentti
- pääoman tuotto prosentti

Rahoitusasema:

- current ratio
- velat / liikevaihto
- lyhytaikainen vieras pääoma / koko vieras pääoma
- pitkäaikainen vieras pääoma / koko vieras pääoma

Tuottavuus:

- jalostusarvo / henkilö
- investoinnit / liikevaihto

Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty liitteessä 1.

3 Kannattavuuskyselyn tulokset

3.1 Koko aineisto

Liitteenä 2 olevaan ensimmäiseen taulukkoon on kerätty kaikkien mukana olleiden yritysten yhteenlasketut tiedot vuodelta 2010. Lisäksi mukana on vertailusarake edellisen vuoden tietoihin. Yhteenlaskettu liikevaihto oli 1,9 miljardia euroa.

Aineiden ja tarvikkeiden osuus kohosi ja oli 44,8 prosenttia liikevaihdosta. Palkkakulut sivukuluineen laskivat edellisen vuoden 22,8 prosentista 20,3 prosenttiin. Muiden muuttuvien ja kiinteiden kulujen osuus kohosi 24,9 prosenttiin liikevaihdosta vuonna 2010. Liiketoiminnan kulujen jälkeinen käyttökateprosentti heikkeni siten ja oli 9,8 prosenttia (10,0 prosenttia vuonna 2009).

Käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot laskivat 4,0 prosenttiin edellisvuoden 7,5 prosentista. Liikevoitto parani ja oli 5,8 prosenttia liikevaihdosta. Nettorahoituskulut alenivat 0,8 prosenttiin liikevaihdosta.

Välittömien verojen liikevaihto-osuus kohosi ja oli prosentin liikevaihdosta. Laskennallinen tulos parani ja oli nyt 4,0 prosenttia liikevaihdosta voitollinen.

Lyhytaikaisten varojen ja velkojen suhde, eli current ratio laski 1,3:een. Velkojen suhde liikevaihtoon laski 39 prosenttiin. Nettoinvestointien osuus aleni 2,7 prosenttiin liikevaihdosta vuonna 2010.

Pääoman tuotto, eli liikevoiton suhde keskimääräiseen pääomaan, parani ja oli 8 prosenttia liikevaihdosta. Henkeä kohti laskettu jalostusarvo kasvoi ja oli 124 644 euroa. Lyhytaikaisen pääoman osuus vieraasta pääomasta kohosi 62 prosenttiin.

Koko näytteen keskimmäisen yrityksen käyttökateprosentti (mediaani) oli huonompi kuin näytteen keskiarvo, 7,8 prosenttia liikevaihdosta. Keskimmäisen yrityksen laskennallinen tulos oli 3 prosenttia liikevaihdosta.

3.2 Perusmateriaaliteollisuus (ryhmä 10)

Perusmateriaaliteollisuuden pääluokassa yrityksiä oli 13 kappaletta, liikevaihdoltaan 691 miljoonaa euroa ja henkilömäärältään 2 249 henkilöä.

Aineisiin ja tarvikkeisiin kului 47,1 prosenttia liikevaihdosta, palkkoihin sivukuluineen 18,3 prosenttia ja muihin liiketoiminnan kuluihin 20 prosenttia. Käyttökateprosentiksi tuli näin ollen 14,6 prosenttia eli hieman heikompi tulos kuin edellisessä vuonna.

Poistoja tehtiin edellisvuotta vähemmän eli 5,2 prosenttia liikevaihdosta. Liikevoitto parani 5,3 prosentista 9,4 prosenttiin vuonna 2010. Nettorahoituskulut alenivat 0,7 prosenttiin liikevaihdosta. Vaikka veroja maksettiin enemmän kuin edellisessä vuonna, laskennalliseksi tulokseksi saatiin 6,8 prosenttia liikevaihdosta.

Current ratio laski ja oli 1,6. Velkojen osuus aleni vuonna 2010 ja oli nyt 56 prosenttia liikevaihdosta. Jalostusarvoa kertyi 162 363 euroa henkeä kohden, mikä oli edellisvuotta enemmän. Investoinnit olivat 3,3 prosenttia liikevaihdosta. Pääoman tuotto nousi viime vuonna tällä toimialalla 8,6 prosenttiin.

Perusmateriaaliteollisuuden kohdalla mediaanitarkastelu heikentää tuloksia. Käyttökateprosentin mediaani oli lähes 4 prosenttiyksikköä heikompi, ja liikevoiton mediaani 2 prosenttiyksikköä huonompi kuin vastaava keskiarvo.

3.3 Betoniteollisuus (ryhmä 20)

Betoniteollisuuteen kuuluu elementtien, valmisbetonin ja betonituotteiden valmistajat. Vastauksia saatiin yhteensä 38 kappaletta. Yritysten yhteenlaskettu liikevaihto oli 712 miljoonaa euroa ja henkilökuntaa oli 3 723.

Aineiden ja tarvikkeiden (42,9 %), palkka- ja sivukulujen (22,4 %) ja muiden liike-toiminnan kulujen (27,1 %) jälkeen käyttökateprosentti oli 7,0. Käyttökateprosentti parani vain hieman edellisestä vuodesta.

Käyttöomaisuuden poistot olivat 4,0 prosenttia liikevaihdosta, joten liikevoitto oli 3 prosenttia liikevaihdosta voitollinen. Nettorahoituskulut nousivat ja niitä kertyi 1,4 prosenttia liikevaihdosta. Verojen osuus oli 0,3 prosenttia liikevaihdosta ja laskennallinen tulos kääntyi 1,3 prosenttia liikevaihdosta voitolliseksi.

Velkojen määrä oli 32 prosenttia liikevaihdosta, ja current ratio heikkeni 1,1:een. Jalostusarvo kasvoi 109 104 euroon henkilöä kohden. Pääoman tuotto prosentti parani 5,3 prosenttiin.

Betoniteollisuudessa käyttökateprosentti keskimmaisella yrityksellä oli hieman parempi kuin keskiarvo. Myös liikevoiton että laskennallisen tuloksen mediaani oli hieman parempi kuin keskiarvo.

3.4 Puutuoteteollisuus (ryhmä 30)

Kolmanteen pääluokkaan eli puutuoteteollisuuteen kertyi vastauksia 13 kappaletta. Liikevaihto oli 485 miljoonaa euroa ja henkilömäärä oli 2 392.

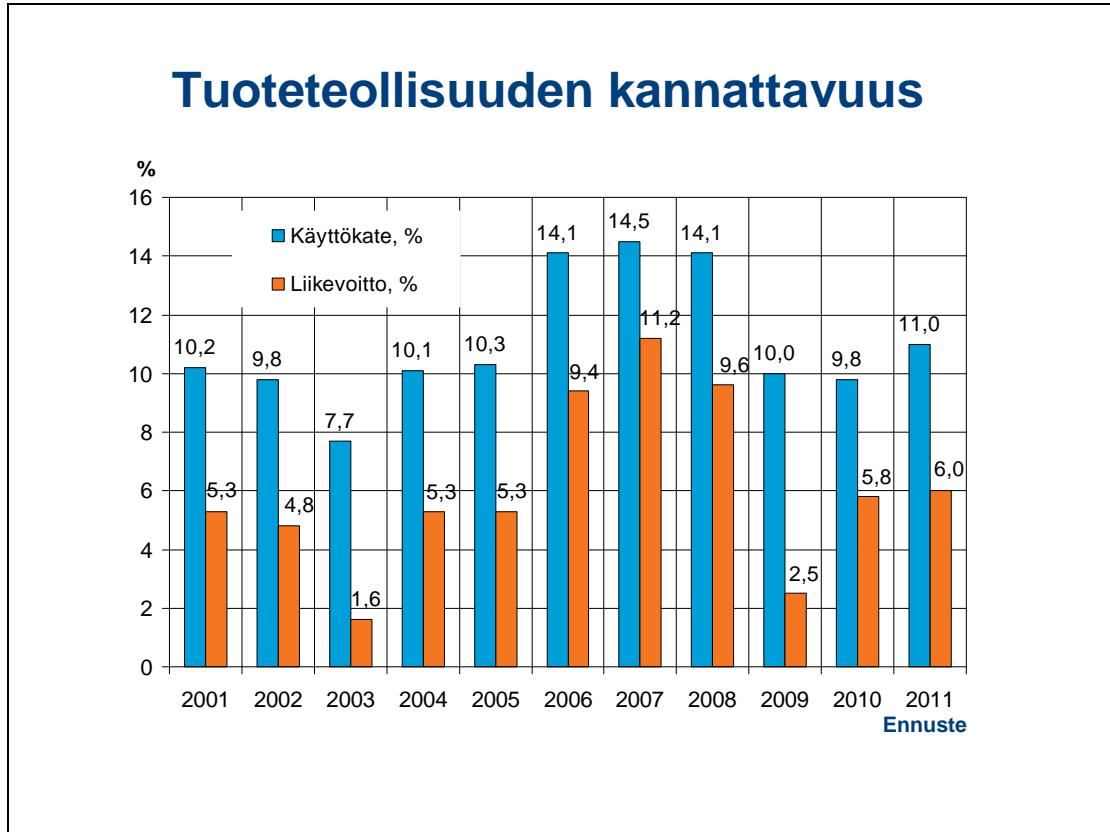
Aine- ja tarvikekulut (44,0 %), palkat sivukuluineen (20,1 %) ja muut liikekulut (28,7 %) jättivät käyttökatteeksi 7,2 prosenttia liikevaihdosta. Poistot laskivat 2,3 prosenttiin liikevaihdosta, joten liiketulos ennen rahoitusmenoja ja veroja oli 4,9 prosenttia liikevaihdosta voitollinen.

Rahoituskulut olivat 0,1 ja verot 0,7 prosenttia liikevaihdosta, joten laskennallinen tulos oli 4,1 prosenttia liikevaihdosta voitollinen. Velkojen määrän osuus laski ja oli nyt 26 prosenttia liikevaihdosta. Jalostusarvo henkeä kohden kertyi 113 369 euroa.

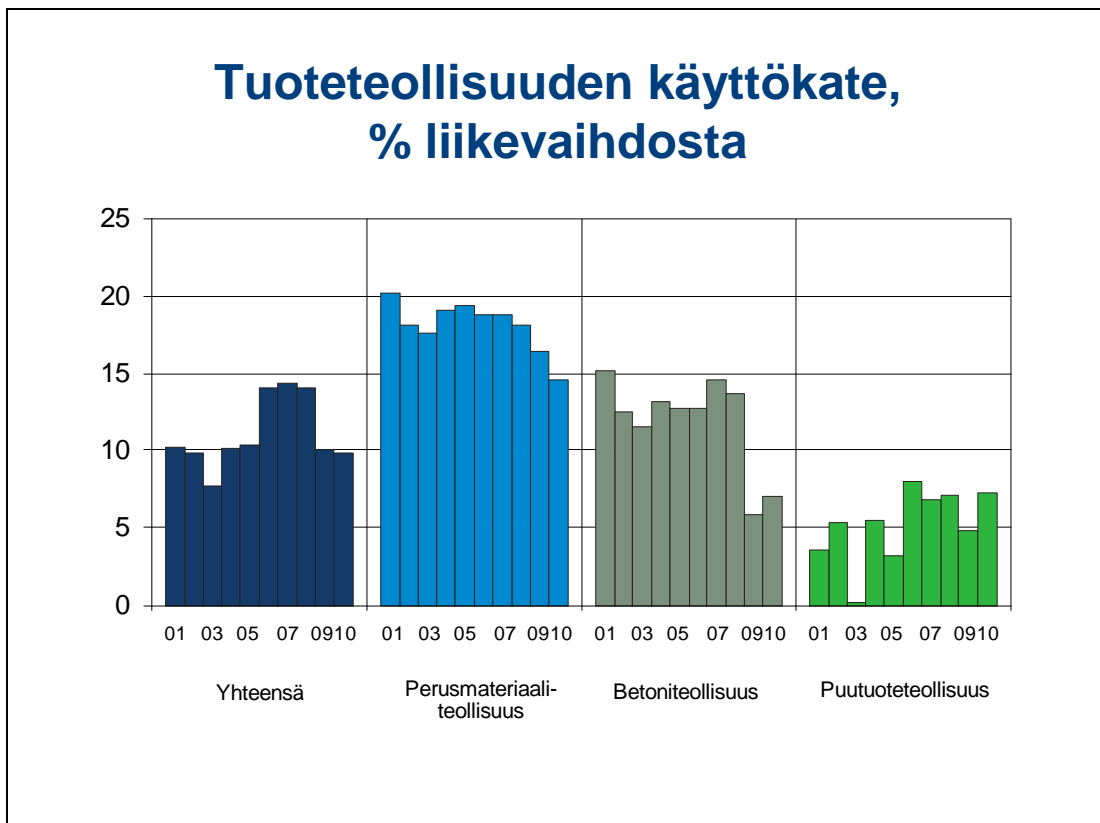
Investoinnit olivat 11,5 prosenttia liikevaihdosta. Current ratio nousi 1,4:ään. Pääoman tuotto parani ja oli 10,5 prosenttia liikevaihdosta voitollinen.

Näytteen mediaaniyrityksen käyttökate oli 6,7 prosenttia eli hieman huonompi kuin keskiarvo. Liikevoiton mediaani oli niin ikään huonompi kuin keskiarvo. Laskennallisen tuloksen osalta mediaani osoitti voittoa 3,4 prosentin verran.

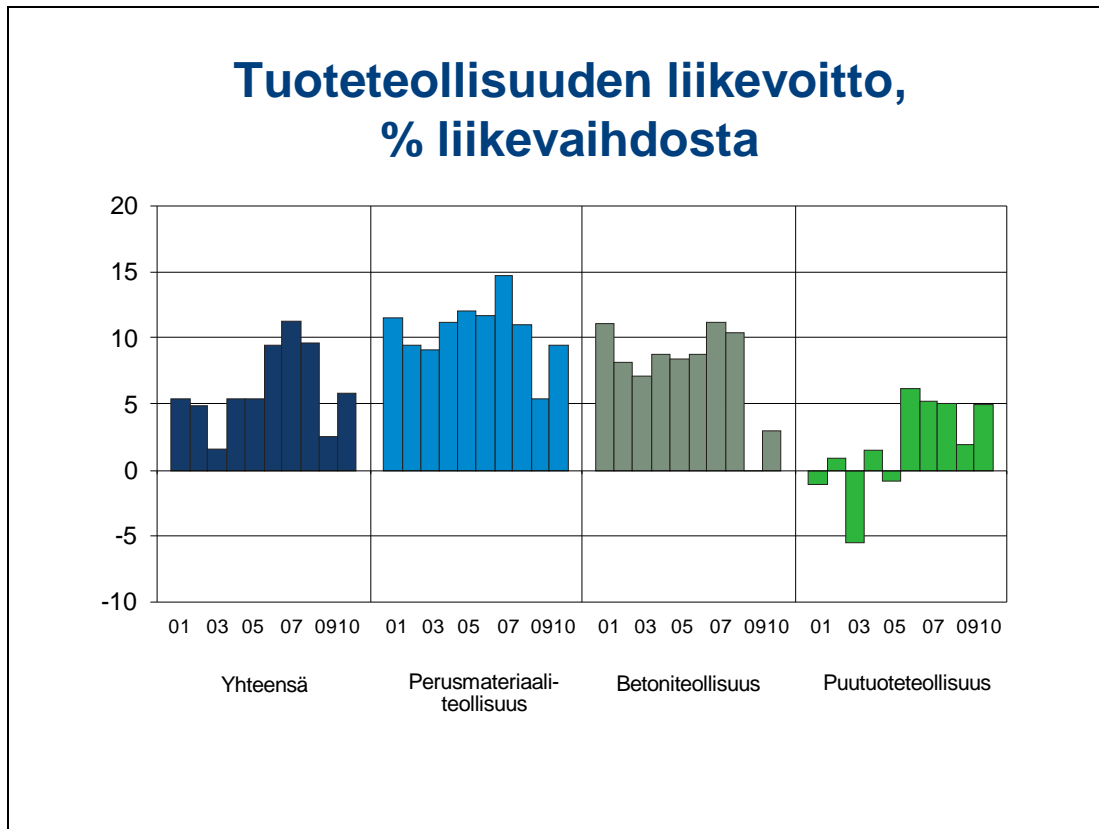
Kuva 1

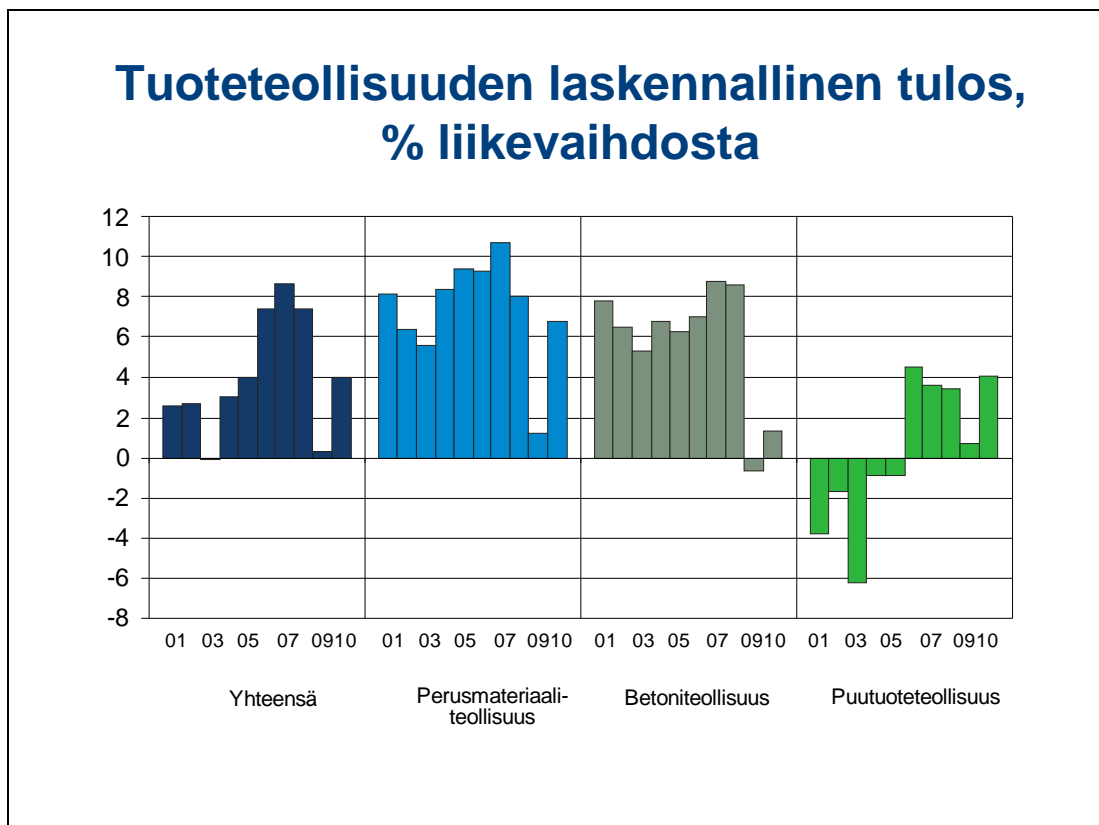
Kuva 2

Kuva 3

Kuva 4

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Current ratio	$\frac{\text{rahoitusomaisuus} + \text{vaihto-omaisuus}}{\text{lyhytaikainen vieras pääoma}}$	
Velat / liikevaihto	$\frac{\text{vieras pääoma}}{\text{liikevaihto}}$	x 100 %
LVPO / VPO	$\frac{\text{lyhytaikainen vieras pääoma}}{\text{koko vieras pääoma}}$	x 100 %
Jalostusarvo / henkilö	$\frac{\text{liikevaihto} - \text{ainekäyttö}}{\text{henkilömäärä}}$	
Investoinnit LV:stä	$\frac{\text{käyttöomaisuusostot} - \text{myynnit}}{\text{liikevaihto}}$	x 100 %
Pääoman tuotto -%	$\frac{\text{tulos ennen korkoja ja veroja}}{\text{keskimääräinen koko pääoma}}$	x 100 %

KAIKKI YRITYKSET

Oikaistu tuloslaskelma	2010			2009		
	milj. €	% lv:sta	Mediaani	milj. €	% lv:sta	Mediaani
<i>Vastausten lukumäärä</i>	64			48		
Liikevaihto	1 886,9	100,0	100,0	1 098,0	100,0	100,0
Aineet ja tarvikkeet	844,4	44,8	43,8	482,8	44,0	44,9
Palkkakulut	383,6	20,3	23,0	249,9	22,8	25,0
Muut muuttuvat ja kiinteät kulut	469,8	24,9	23,6	255,4	23,3	24,7
Yksikön osuus yhtiön kiinteistä kuluista	3,7	0,2	0,0	0,5	0,0	0,0
Käyttökate	185,4	9,8	7,8	109,4	10,0	7,2
Suunnitelman mukaiset poistot	75,8	4,0	3,3	82,1	7,5	5,4
Tulos ennen korkoja ja veroja	109,6	5,8	3,8	27,3	2,5	1,3
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	15,2	0,8	0,2	16,0	1,5	0,5
Välittömät verot	18,8	1,0	0,0	7,5	0,7	0,0
Laskennallinen tulos	75,6	4,0	3,0	3,8	0,3	0,3
Lisätiedot						
Henkilökunnan määrä	8 364			5 948		
Rahoitusomaisuus keskimäärin	443,0	23,5	16,8	436,9	39,8	17,2
Vaihto-omaisuus keskimäärin	202,5	10,7	11,7	157,9	14,4	10,4
Käyttöomaisuus keskimäärin	741,5	39,3	27,1	650,5	59,2	46,4
Investoinnit	50,5	2,7	1,8	67,9	6,2	1,9
Tunnusluvut						
Current ratio	1,3			2,0		
Velat/LV	0,39			0,62		
LVPO/VPO	61,7			45,0		
PVPO/VPO	38,3			55,0		
Jalostusarvo/henkilö, €	124 644			103 430		
Investoinnit, % LV:sta	2,7			6,2		
Pääoman tuotto prosentti	8,0			2,2		

PERUSMATERIAALITEOLLISUUS (RYHMÄ 10)

Oikaistu tuloslaskelma	2010			2009		
	milj. €	% lv:sta	Mediaani	milj. €	% lv:sta	Mediaani
<i>Vastausten lukumäärä</i>		13			10	
Liikevaihto	690,5	100,0	100,0	446,3	100,0	100,0
Aineet ja tarvikkeet	325,3	47,1	49,4	199,1	44,6	49,5
Palkkakulut	126,5	18,3	17,5	90,9	20,4	20,2
Muut muuttuvat ja kiinteät kulut	137,8	20,0	18,7	82,9	18,6	17,6
Yksikön osuus yhtiön kiinteistä kuluista	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Käyttökate	100,9	14,6	10,7	73,4	16,5	11,2
Suunnitelman mukaiset poistot	36,1	5,2	3,4	50,0	11,2	7,3
Tulos ennen korkoja ja veroja	64,7	9,4	7,4	23,5	5,3	5,1
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	4,9	0,7	0,1	12,8	2,9	1,9
Välittömät verot	12,8	1,9	0,3	5,5	1,2	0,3
Laskennallinen tulos	47,0	6,8	6,6	5,2	1,2	3,2
Lisätiedot						
Henkilökunnan määrä	2 249			1 716		
Rahoitusomaisuus keskimäärin	226,0	32,7	17,7	293,2	65,7	42,2
Vaihto-omaisuus keskimäärin	93,2	13,5	15,0	80,4	18,0	13,4
Käyttöomaisuus keskimäärin	430,1	62,3	33,2	396,6	88,9	57,8
Investoinnit	23,0	3,3	2,3	36,2	8,1	6,3
Tunnusluvut						
Current ratio	1,6			2,5		
Velat/LV	0,56			1,00		
LVPO/VPO	51,7			33,8		
PVPO/VPO	48,3			66,2		
Jalostusarvo/henkilö, €	162 363			144 086		
Investoinnit, % LV:sta	3,3			8,1		
Pääoman tuotto prosentti	8,6			3,0		

BETONITEOLLISUUS (RYHMÄ 20)

Oikaistu tuloslaskelma	2010			2009		
	milj. €	% lv:sta	Mediaani	milj. €	% lv:sta	Mediaani
<i>Vastausten lukumäärä</i>	38			29		
Liikevaihto	711,9	100,0	100,0	419,1	100,0	100,0
Aineet ja tarvikkeet	305,8	42,9	41,0	172,9	41,2	41,1
Palkkakulut	159,6	22,4	28,7	105,3	25,1	27,5
Muut muuttuvat ja kiinteät kulut	193,1	27,1	24,3	115,8	27,6	25,1
Yksikön osuus yhtiön kiinteistä kuluista	3,7	0,5	0,0	0,5	0,1	0,0
Käyttökate	49,8	7,0	7,3	24,7	5,9	7,0
Suunnitelman mukaiset poistot	28,6	4,0	4,3	25,3	6,0	6,1
Tulos ennen korkoja ja veroja	21,2	3,0	3,3	-0,5	-0,1	0,3
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	9,8	1,4	0,4	1,7	0,4	0,3
Välittömät verot	2,3	0,3	0,0	0,8	0,2	0,0
Laskennallinen tulos	9,0	1,3	2,8	-3,1	-0,7	-0,3
Lisätiedot						
Henkilökunnan määrä	3 723			2 807		
Rahoitusomaisuus keskimäärin	110,4	15,5	16,1	87,9	21,0	15,9
Vaihto-omaisuus keskimäärin	65,8	9,2	14,1	53,9	12,9	9,3
Käyttöomaisuus keskimäärin	223,4	31,4	30,0	201,9	48,2	56,1
Investoinnit	16,0	2,2	1,7	29,1	6,9	2,0
Tunnusluvut						
Current ratio	1,1			1,6		
Velat/LV	0,32			0,32		
LVPO/VPO	72,1			66,7		
PVPO/VPO	27,9			33,3		
Jalostusarvo/henkilö, €	109 104			87 721		
Investoinnit, % LV:sta	2,2			6,9		
Pääoman tuotto prosentti	5,3			-0,2		

PUUTUOTETEOLLISUUS (RYHMÄ 30)

Oikaistu tuloslaskelma	2010			2009		
	milj. €	% lv:sta	Mediaani	milj. €	% lv:sta	Mediaani
<i>Vastausten lukumäärä</i>	13			9		
Liikevaihto	484,5	100,0	100,0	232,5	100,0	100,0
Aineet ja tarvikkeet	213,3	44,0	45,3	110,8	47,7	49,1
Palkkakulut	97,4	20,1	21,1	53,7	23,1	24,3
Muut muuttuvat ja kiinteät kulut	138,9	28,7	25,6	56,7	24,4	26,3
Yksikön osuus yhtiön kiinteistä kuluista	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Käyttökate	34,8	7,2	6,7	11,3	4,8	5,8
Suunnitelman mukaiset poistot	11,1	2,3	2,3	6,9	3,0	3,6
Tulos ennen korkoja ja veroja	23,8	4,9	4,3	4,4	1,9	2,2
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	0,5	0,1	0,1	1,4	0,6	1,0
Välittömät verot	3,6	0,7	0,5	1,3	0,6	0,1
Laskennallinen tulos	19,7	4,1	3,4	1,7	0,7	1,9
Lisätiedot						
Henkilökunnan määrä	2 392			1 425		
Rahoitusomaisuus keskimäärin	106,5	22,0	19,4	55,8	24,0	15,1
Vaihto-omaisuus keskimäärin	43,5	9,0	9,0	23,6	10,1	8,8
Käyttöomaisuus keskimäärin	87,9	18,1	14,3	52,0	22,4	30,3
Investoinnit	11,5	2,4	1,3	2,6	1,1	0,6
Tunnusluvut						
Current ratio	1,4			1,1		
Velat/LV	0,26			0,42		
LVPO/VPO	73,4			66,2		
PVPO/VPO	26,6			33,8		
Jalostusarvo/henkilö, €	113 369			85 413		
Investoinnit, % LV:sta	2,4			1,1		
Pääoman tuotto prosentti	10,5			3,4		

